

ленъ бѣга отъ всяко ново; то най-голѣма хвала ся пада ономува, кой-то е настоялъ да го научи и да му искорени суевѣрія-та и недостатъцы-ты, та да го упѣти на правъ пѣтъ и да го направи уменъ работенъ и честитъ челядникъ.

Днесъ, кога-то съ парны-ты машины и съ толкова си други уряды лесно е на хора-та да работять всякъ работѣ *) па и нѣчта-та за поминѣкъ оештинѣхъ, земи, дѣто нѣма такыва машины, дѣто нѣма фабрики, не могатъ да ся тѣкмятъ и мѣрять съ земи, дѣто ги има, и не само не имъ стига рѣка да ся спрѣварять съ тѣхъ, нѣ еще сѣ принудены или на малкѣ да работять или съ скѣпнѣ цѣнѣ да донасятъ отвѣнъ всеичко, что имъ трѣбува. Въ такъвѣ западнѣлѣ земѣ ако ся найде единъ или мнозина имотни хора та ся сдружять и си сберѣтъ капиталы-ты па подвижнѣтъ фабрикѣ съ потрѣбны-ты машины, ти ставать голѣми благодѣтели на тѣхъ земѣ, едно зачто на мнозина даватъ работѣ и поминѣкъ, а дру-

*) Каква е сила-та на парѣ-тѣ това лесно може ся разбра ако ся поглядне пръвый влакъ по желѣзницы-ты. Хора вѣщы отъ тѣхъ работѣ сѣ прѣсмѣтвали и намѣрили че двѣ омы камъни въглища доклѣ изгорять подъ котела на парнѣ машинѣ искарвать парѣ съ силѣ, коуж-то едва бы могълъ да отмѣни единъ ягкѣ чловѣкъ съ работеніе по 10 часа на день. А колко е полза-та отъ тѣхъ силѣ, ето ти примѣръ! Единъ тѣкачъ съ рѣцѣ ако да истече на день по 6 лакте сукно за двѣ седмицы има да истече едиѣ трѣбѣ отъ 72 лакте. А единъ станъ на парѣ може да искара за седмицѣ до 20 такыва трѣбы сукно. У нѣкои фабрики една само парна машина кара отъ 600 до 800 станове; такъва фабрика за годинѣ откарва толкова работѣ колко-то едва быхъ могли да искарать съ рѣцѣ 30.000 работници. А за напрѣдъ какво ли има да ся чька отъ парны-ты машины, кой-то еще не сѣ намѣстены въ всеичкы работы; — Не трѣбува и да ся казва, че ако парны-гы машины отъ едиѣ странѣ отмѣнихъ много чловѣчески рѣкы отъ другѣ странѣ тыи зададохъ работѣ на много рѣкы, та покрай тѣхъ и трудъ-тъ олегкнѣ и чловѣчески-ты потрѣбы по-лесно ся удовлетворявать.